

Lục Tỉnh Tân Văn

聞新省六

MỖI TUẦN RA HAI KỶ NGÀY THỨ NĂM VÀ NGÀY CHỨA NHỰT

GIÁ BÁN	
TRONG GIA PHẬN CÔNG-LƯU	
Một năm	6 \$ 00
Sáu tháng	3 \$ 50
Ba tháng	2 \$ 00
Mỗi số	0 \$ 06
Đổi chỗ ở	0 \$ 20
GIA PHÁP VÀ CÁC THƯƠNG HẠ	
Một năm	26 \$ 00

Số: 572
NAM THỨ MƯỜI BẢM

BÁN LẺ MỖI SỐ: 0 \$ 06

10 Novembre 1918
7 tháng mười năm
Năm Mậu Tuất

DIRECTION ET ADMINISTRATION:
F.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES
Le centimètre de hauteur sur 0.068 de largeur. 1 \$ 50
Le décompte des lignes est calculé à raison de 8 au centimètre quadré soit le caractère employé.
BỔ CAO
Những lời rao về việc buôn bán nên gửi theo đến Ban-quản trị Đồn-quản sẽ gửi cho một ai cần để giữ phần mình.

ÂU CHÂU ĐIỀN BẢO

TIN HAVAS

Tây chiến địa

Về sự miễn chiến với nước Autriche, Đông-minh này cho đại Nguyên-soái Diaz, thống lãnh hùng binh nước Italie, thế mặt Đông-minh mà phê-nhậm. Bình Đông-minh bây giờ rộng dang thông, đề mà cậy sức binh Tchêques Yougo-Slaves qua công-phá bờ cõi Đức-Quốc bên đông và cũng đề mà quét sạch tàu-lặng của Đức-tặc nơi Trung-Hải.

VUA AUTRICHE TỪ NGÔI
Vua Charles là tân-chúa nước Autriche, vì lòng dân bất phục, muốn từ-ngôi về tiếm-đề trong nước Suisse mà ở.

Điền-báo Reuter VÀ HỒNG-KÔNG VÀ Bulgaria đảo-tị

Tin Hường-cảng báo rằng dân nước Bulgaria bất phục quân quyền, nên khi Đông-minh miễn chiến cho Bulgaria rồi, dân Bulgaria xướng lập dân-chủ làm cho vua Boris là tân-chúa nước Bulgaria phải chạy qua Autriche mà lánh.

VỀ PHẬN VUA ĐỨC-QUỐC
Đã có nói về phận vua Đức-Quốc phải nhường ngôi. Nay tin Reuter báo, chưa biết sao mà định chắc; vì Reuter nói: Trong kỳ

hội công-dồng bữa thứ tư tại đề đô Berlin, có đủ mặt vua Đức-Quốc và chư-hầu, nghe rằng có khi vua Đức-Quốc đã phê chiểu nhượng ngôi, song chưa ban-hành hiệu dụ là vì một sự nào động lòng dân, hai là tại sự truyền ngôi cho ai, trào đình chưa nhứt định; sau lại nói: Vì muốn an lòng há-tính, phần nhiều quan Thượng Triệu ngăn-trở sự vua Đức-Quốc truyền ngôi.

MÀ DÂN BAVAROIS KHÔNG CHỊU

Nhứt-báo Bavarois là báo của dân một chư-hầu Đức-Quốc ứng thỉnh bắt phục, ép vua Đức-Quốc phải nhường ngôi cho chấy.

Báo Tageblatt mạch rằng trong thành Berlin là đề đô Đức-Quốc đã có giầy rài cùng xui giục lòng quân sĩ vì quân-lịch.

ITALIE DƯ BA TRIỆU BINH

Nhờ sự miễn chiến với Autriche, nước Italie hiện dư ba triệu binh rông, sửa đem qua công phá Đức-Quốc. Đã vậy, bờ cõi Đức-Quốc phía đông lại không binh giữ, nước Autriche, Turquie, Bulgaria hòa rồi thì tiện cho binh Đông-minh tham nhập, dễ như vào chôn không người.

BA MƯƠI SÁU MƯƠI

Từ bữa 15 juillet tới nay, Đông-minh sanh cầm Đức-tặc và nội bọn, trọn 7.999 vị tướng, 354.363 tên quân; 6.217 vị Thượng công, 38.622 vị Đại-bát liên thinh và 3.907 cây phóng hỏa lợi.

Còn Annam ta?

(Et nous, Annamites ?)

Hôm rày nghe các báo trăm tờ khen ngợi ông Rimand, đầu hội nghị-viên quân-hạt, ông Jaque Bai-thương-gia, đầu hội Nông-nghiệp Cao-cho-uc và thành-phố Saigon, cả ba phóng quốc-trái, mỗi vị năm chục muôn quan (500.000 f. 00). Sau lại nghe ông chủ-tiệm cầm-đờ tự là Hui-bôn-Hoa, phóng trái một trăm muôn quan (1.000.000 f. 00 một triệu), kể lấy hội nhà-máy xay của Rauzy et Ville lap, vốn hai mươi lăm triệu quan, gồm hết phần nửa nhà-máy xay Chylon, phóng bảy trăm muôn quan (bảy triệu).

Nhờ đó mà Nam-kỳ này, số dân bằng một phần tư Bắc-kỳ, mà chẳng thua số Bắc-kỳ như năm trước.

Thoán lại trong chư vị tài chủ đây đều là người Langsa. Shi-noa, chưa thấy một người tài-chủ Annam ra mặt. Há tướng Annam không có tay cơ phú sao? Tệ quán chẳng nói rằng không, mà tệ-quán cũng chẳng cho rằng có, vì có mà chẳng ra mặt cũng như không, có mà chịu đứng sau người cang hồ. Chẳng hiểu vì sao mà cù-phủ Annam hội này chẳng đem của vay, còn chờ hội nào nữa? Tay nói cho vay lợi chung niên trong mỗi trăm là bốn quan, chờ xét ra nào phải vậy, lợi còn trên bội phần. Tiếng nói một trăm, lợi bốn quan, kỳ thiệt 70 f. 80 lợi bốn quan, vì đồng có 70 f. 80 kể làm trăm quan. Như lấy 70 f. 80 kể lợi bốn quan, thì ra như một trăm quan lợi chung niên gần sáu phần chớ nào phải hơn. Nhà dữ ăn, không dư để, ràng rút cho vay bằng năm sáu hiệu, bất quá lợi đủ lấy lấy tức thán, như lợi tệ-quán đã loan trong số trước, chỉ như nhà giàu có lót, đem của ra mà cho vay như chủ tiệm cầm-đờ và chủ nhà-máy xay nói trên đây thì ra sao?

Như cho một triệu quan, cứ 70 f. 80 vậy là bốn quan tiền lợi trong một triệu quan mỗi năm lợi được nhiều? Tính ra... 4 x 1.000.000 = 5.649 f. 70 70.80

lời trọn.

Lấy đó mà suy, có vốn chừng ấy, có phải là nhân chăng? Cứ ngôi nhà, mỗi năm thâu năm, sáu ngàn quan tiền lợi xây dựng, đầu chẳng may có qua đời, con cháu nhà thừa hưởng. Ấy có phải là trường cửu chi kể chăng? Lợi nói: tích kim dĩ dĩ tử tôn, từ tốn vị tất năng thủ; như chưa của cách nào, thì cho của chữ ấy nhầm, chỉ như chưa của cách này, của chữ ấy sai, vì có lời giao, trong hai mươi lăm năm không đặng đòi vốn, vốn

không đòi đòi đặng. Đã vậy lại đặng vững lòng, bởi có đầu chắc chẳng chờ bằng cho nhà-nước vay, bao giờ nhà-nước khuyh, nguy mình cũng chưa rằng mất của.

Ấy vậy nhà giàu Annam khá nghĩ cho sâu, xét cho kỹ, ra mà cho vay; cho vay như vậy nên cho làm mà, cho mà đặng nghĩ, cho mà đặng lợi, cho mà lấy danh giùm cho Đông-bang, kéo thua người tha quốc.

Thoán lại trong hàng cư phủ Annam, chẳng phải là không có người giàu trăm muôn; cũng có hiểm vậy chớ. Chẳng đời đem hết của nhà ra mà cho vay mới bị người đi-Quốc; vì một người nhà giàu trong Nam-kỳ cho chừng mười muôn quan (100.000 f.) mười người đặng trăm muôn (1.000.000 f.) một trăm người, mười triệu. Xứ Nam kỳ này chẳng có ba trăm tay cư phủ sao? Nhiều tay cỡ nên kêu, ba trăm người, mỗi người 100.000 f. thì cũng đặng năm mươi triệu quan rồi đó (30.000.000 f.) Đường ấy, há phải đứng sau người đi-Quốc mà ngó chừng những bạn Đông-bang không đờ để sao? Khả xét, khả xét.

L. T. T. V.

SÒ THÂU

(Résultats des Souscriptions à l'emprunt)

Ngày 31 Octobre	
Kho bạc nhà-nước	
Nam-kỳ và Cao-mên	476.076 f. 90
Trung-kỳ, Lào và Bắc-kỳ	503.653 f. 50
979.730 f. 40	
Hàng bạc Bạc	
Nam-kỳ và Cao-mên	655.849 f. 80
Trung-kỳ và Bắc-kỳ	85.427 f. 00
741.276 f. 30	
Cộng ngày 31	1.721.006 f. 70
Mấy ngày trước	24.446.155 f. 10
Tổng cộng	26.167.161 f. 80
Ngày 1 ^{er} novembre	
Kho bạc nhà-nước	
Nam-kỳ và Cao-mên	453.959 f. 10
Trung-kỳ, Lào và Bắc-kỳ	440.715 f. 00
894.674 f. 00	
Hàng bạc Bạc	
Nam-kỳ và Cao-mên	(không có)
Trung-kỳ và Bắc-kỳ	(không có)
(không có)	
Cộng ngày 31	894.674 f. 00
Mấy ngày trước	26.169.161 f. 80
Tổng cộng	26.553.835 f. 90
Ngày 2 nd novembre	
Kho bạc nhà-nước	
Nam-kỳ và Cao-mên	264.685 f. 80
Trung-kỳ, Lào và Bắc-kỳ	186.894 f. 40
453.580 f. 20	
Hàng bạc Bạc	
Nam-kỳ và Cao-mên	(không có)
Trung-kỳ và Bắc-kỳ	(không có)
(không có)	
Cộng ngày 30	453.580 f. 20
Mấy ngày trước	26.553.835 f. 90
Tổng cộng	27.007.416 f. 10

Đông-minh hầu ban-sự, Đức-tặc hầu táng bang bại-Quốc, phải giúp cho binh Pháp mau khỏi-ca.

Cho vay.

Ngày 3 novembre
Kho bạc Nhà-nước
 Nam-kỳ và Cao-mên 4.396.481 f. 80
 Trung-kỳ, Lào và Bắc-kỳ 73.986 f. 00
 4.396.481 f. 80

Hàng bạc Đàng
 Nam-kỳ và Cao-mên
 Trung-kỳ và Bắc-kỳ

Cong ngày 3 nov. 4.399.467 f. 80
 Máy ngày trước 27.007.416 f. 10
 Tổng cộng 31.406.883 f. 90

Quốc-gia trong vong
 (La chute d'une dynastie)

Nga diệt quân quyền
 (La destruction de la Monarchie russe)

(Tiếp theo)
 Dưới tổ tiên nhà-thập-diên, có kỷ tên:
 Ông Bá Bobrinsky làm đầu quốc-dân
 tiên-lộ.

Ông V. Lvof, làm đầu dân Quan-trung.
 Ông Dimitrioukof với ông Chidlofsky
 làm đầu dân-lòan trong toàn thặng mười;
 Ông Efrémof, làm đầu dân tiên-bộ.
 Ông Miloukof làm đầu bọn tiểu
 anh-hàng.

Thậm chí, đến cơ hội ấy mà trong
 đình-thần chưa hiểu thấu sự nguy cấp
 mà làm cho vira lòng dân, hoặc kéo vira
 ra cho khỏi nơi hắc ám, duy có ông
 Gorémykine là một vị nhứt phẩm triều-
 đình làm đầu Thượng-ngự-viện đem
 thấy hệ biến hầu từ cơ, bèn thượng-
 viện triệu các quan Thượng-Tu vào nghị
 kế. song kế của Gorémykine bất quá là
 một vị thuộc đờ ngật trong một lúc đó
 thôi, chứ chẳng phải chữa rồi định vị
 Ngài tinh với sự Thủ-dân-viện không êm.
 Bởi vậy khi Thủ-dân-viện an bài, tổ
 cho bá-tánh biết đểu nghĩa-cứ của mình
 làm là đểu vì nước, rồi, thừa dịp lừng
 lay đi tới và ưm chỗ độc mà chỉ sự yêu-
 đuôi bệnh-hoạn nước-nhà, vạch hết kế
 rắng chơn tặc ra mà trách các quan
 không sập-dặt sửa sang, trách triều-chính
 có thể mà không lo, để việc nước ở-hở
 đến thế. Ông Gorémykine nhậm thế không
 xong, biết thuộc của mình không hiệu
 nghiệm, mới đặc mưu cầu hướn, xin,
 trong tháng Đàng Novembre 1915, cho
 Nghị-Viện Thân-Sĩ đi đình lại cho rộng
 ngày liệu đình. Ngài mượn lời khéo về ý
 quyết của Thủ-thằng mà phân giải sự
 định của Ngài. Thật trong nước, ai lại
 không mong thủ-thằng, vì đómá Thượng-
 ngự-viện với quốc dân mới gian những
 điều làm cho hư kế của Ngài tiến đình chớ.

Nay Ngài đặc mưu cầu hướn xin cho
 Nghị-Viện Thân-Sĩ ki bèn lả hơn nữa,
 thì có ai mà bằng lòng; chẳng những
 các các dân trong nước và chư thừa phái
 của dân không bằng lòng mà thôi, cho
 đến hàng cô-hữu đồng-liêu của Ngài,
 như ông Krivochéine, Samarine, Sazón-
 of, Bark, ông Bá Ignatief, Thong-chôf
 Polivanof, cũng đều nghị ý. Cơ ấy
 nên, các quan kể tên đây mới đến Trung-
 quân đóng tại Mollhieff nơi Thành-Hoàng
 ngự-gia thân chính mà đưng biểu gián
 vua, xin một hai đưng để diệt Viện-thủ-
 Dàn, vì hệ diệt thì tất chẳng khỏi sanh
 cuộc loạn ly trong nước.

(Còn nữa)

THÔNG BÁO
 (Informations)

GIẤ BẠC VÀ GIẤ LỎA
 (Informations)
 Giá bạc kho nhà-nước . . . 4 f. 15
 Giá lửa, tạ 88 kil. chỗ tới nhà máy Cho-
 lớn (bao trả lãi) : 3920 tới 25 25

Toà Đại-hành. — Chiếu theo nghị định
 của Toan-quyền ngày 27 septembre 1918
 các kỳ xử đại-hành thứ tư trong năm 1918
 tại Nam-kỳ, Cao-man và Bắc-kỳ định như
 sau đây:
 Ngày 20 octobre 1918
 Ngày 15 novembre 1918

Ngày 25 novembre 1918
 Pamphen 17 décembre 1918

Quốc-trái

Bài diễn-thuyết của thầy Nguyễn-v. Bạch
 Cai-lông Dương-hóa-hạ, thuộc quận Nhà-
 đình Gia-định, diễn tại chợ Long-kien hôm
 ngày 21 octobre 1918 trước mặt quần chủ-
 tinh Gia-định và hai quan Phủ với Hương-
 chức hội-lê 12 làng.

Bài diễn-thuyết như dưới đây:
 Dương-hóa-hạ, 21 octobre 1918

A Monsieur l'Administrateur, Chef de la
 province de Gia-định.

Kính bảm Quan-lớn,

Tôi xin thay mặt cho làng xã thôn dân trong
 tổng này mà kính chào Quan-lớn và xin phép
 Quan-lớn cho tôi trần thuật đôi lời mà tổ
 vung đồng-bang tôi vì cơ nào mà Nhà-nước
 mở cuộc quốc-trái lần thứ tư và nhắc nhở
 việc bổn phận của mỗi người trong cuộc này
 hầu cho mọi người đều đáng lấy lòng hào mả
 mà từ trợ Nhà-nước và chớ lấy đó làm sự khó
 nhọc đáng thù mình mà lời đạo tới con với
 Nhà-nước. Ở ban đồng-bang.

Nước Langsa là Mâu-quốc ta, mượn tiếng
 quan chủ-linh mà phân tổ công ta, vì lòng ta
 hay niệm nữ thương xót sự khốn khổ của
 người — và lại Mâu-quốc đã biết ta có lòng
 trung-quan ái-quốc nên chẳng sự lương công
 đày đả ta xưa nay, mở nẻo văn-minh như
 ông được sáng ngời trong vực tối thì on ấy
 vị tay non biển.

Có ai trong anh em mà chẳng rõ: Hơn bốn
 năm trời nước Langsa binh đao cách trở,
 người không lia giáp ngựa chiến; nơi yên, đã
 biết bao nhiêu sự gian nan khốn đói; đã biết
 bao nhiêu sự cực khổ nhọc nhằn cũng vì hai
 chữ « Nhon-quyền. Công-chánh ».

Đã biết mấy phen môn sức hao hơi hồng
 phải sa te nơi chiến địa, mà khà khen bày
 con hiếu đồng lương toàn chẳng nề sống thác
 liêu thân cứu me.

Hết bị cực thì tới thời lại đạo trời như vậy.
 Nay hùm sa nổi cánh, cá no thêm vì, me ta
 chửi đầy tất cả thân người, huoi linh kim
 sai tha Đức-tặc. Đuổi thời quân giặc ra tang,
 đánh nó đã tan xương vỡ mật. Nhưng mà ta
 chớ làm quân-giặc; nó còn tích thù oán
 lương, chờ cơ hội ra tay rủa hân.

Chẳng khác thú kia bị thương quân mình
 xuống đất mà lúc nào chưa ai ra tay hạ sát
 thì nó còn trong vũng vầy có lẽ chửi đầy mà
 nhiều hại sanh linh.

Cho mau tận tới ngày toàn công thắng trận
 cho rồi những lực oan gia — Mâu-quốc ta còn
 phải lo sắm thêm khí cụ, vận tải lương phen
 chế ngựa súng, ngựa tặc chừng ấy mới
 xuống đơm trăm rần mà trừ hậu hoạn cho
 muôn đời.

Vì vậy Nhà-nước mở cuộc quốc-trái lần
 thứ tư, ta gọi là quốc-trái khai hướn vì còn
 một lần nữa thì hết.

Nếu anh em chẳng vì Công-ly, Nhon-quyền
 mà tổ đa nhiệt thành cùng Mâu-quốc thì ta
 xin lấy sự nhơn nghĩa mà chửi lòng anh em.

Hãy nghĩ cơ Anh em trong chốn này
 xuống dưới bóng cờ tam sắc an-nô, ngũ âm
 mấy khi thiếu thôn vật chi, áo quần áo mặc
 phủ phé, cơm trắng có tước, vui ăn uống
 mà còn nghĩ coi những người đồng hành
 thân lao khổ nơi chốn chiến-trung, hoặc Tây
 hoặc Annam ta; hoặc là bà con thân thích ta
 đầu đội vai mang, chịu dầm mưa, chịu nắng
 trời mặt phơi gan mà đến sự nước; nên thì
 giờ thì rắt rao, dưới thì bùng lạnh tới nửa
 ông chơn, mạng sống xao xuyên như ngọn
 đèn dưới gió.

Sách có câu rằng: Thứ từ hồ bấnôn chi
 ta mà chẳng đồng tình có nhứt.
 Những kẻ ấy hằng ngày mới mắt hoà;
 vọng cổ hương. Nay cơ hội này sau mình
 trông hầu trận cát tiếng than thì cũng anh
 em rằng: Hãy giúp ta với.

Quốc-trái năm 1917 tổ ra được 47 triệu thì
 Mâu-quốc đã đưng mà sắm Đại-bát thân công
 loan sa quân nghị tại miền Champagne và
 Argonne. Quốc-trái kỳ này nhờ anh em
 sẽ làm ra đại-bát mà loan sa ngoại biến thay
 giúp giá.

Vạn tuế Đại-pháp,
 Vạn tuế Nam-kỳ,
 Vạn tuế tỉnh Gia-định.
 Le Chef du canton de Dương-hóa-Hạ
 Signé: Bân

Phận con nhà nhỏ

Trên thế giới có bốn hạng người. Sĩ
 nông, công, thương, mỗi mỗi đều riêng,
 mỗi mỗi đều có phần gánh vác. Nhon vì có
 chữ: Vạn sự tùng nho gia xuất, cho nên
 nho-gia gánh nặng hơn, và khó học hơn.
 Bởi cơ: Đã gọi rằng nho-gia không phải là
 an nhàn vô sự, người rung đùi rung vế,
 ngậm thơ ngậm phú tới ngày, chẳng biết chi
 thứ sự. Ấy là mượn tiếng người thôn-giã
 xưng hô rằng nho-gia, chớ kỳ thiệt là một
 kẻ hư-sanh giữa thế đó. Nếu nho-gia mà
 như vậy, thì có gánh cái trách nhiệm gì
 đâu mà cho là khó và nặng nhọc.

Vả chẳng làm nên một trạng nho-gia có
 để đâu. Từ khi sanh trưởng, đã đời mai thì
 lễ, gọi học thành-biên, tập luyện sách tình,
 vum tròng đạo đức; sau là caug-thương
 luân-ly, nào là pháp-đó lễ-nghi, rông ra cho
 tới Kinh-bang, lễ-thế, trị-cử, tế-gia, và là
 Cò-như; còn như kim-nhò, lý-giáo gia vào
 một môn tân học nữa: Nào là phò-thông,
 cách-tri, nào là học vật chuyên-môn, đều
 phải ra công mà nghiên cứu; đã vậy mà
 còn sự nhiều đều bất túc, cơ hồ với bốn
 phần chẳng, càng phải giữ gìn cho trọn
 việc nho-gia, phòng khi có xuất thân ra
 giúp việc đời, để trước không phụ lòng
 Nhà-nước cậy trông, sau nữa làm đều biểu
 chừ cho nhơn-quần xã-hội. Dầu đời không
 trí ngộ thì ở nhà giáo dục cho tửu đệ, chính
 đôn phong tục trong nhà lân-ly hương-
 thôn, ấy cũng phần trách nhiệm nho-gia đó,
 lựa là phải quyền cao tước trọng, làm cho
 có danh dự mới gọi là nho-gia đâu.

Đời nay tục xưng hô quen thói, hết thấy ai
 biết nhom-nhem rậm bầy chữ, như đũa-
 tích một đôi câu, thì đã gọi rằng nhà-nho;
 vì vậy cho nên tập tục những con, tướng
 nho-gia là để, miễn thuộc lòng một quyển
 Minh-tám, múa mếp vài tờ Âu-học, thì đi
 tới đình đám đã có kẻ nề người vì, vào hương
 chức được an trên ngôi trước, rủa là lúc
 nguyên rồ, còn phải tự tưởng gì đến sự lợi
 hại quốc. Vì vậy cho nên thời người
 kiến thức không muốn ra đời, còn kẻ háo
 danh, thì đua chen vào trường danh lợi, quên
 nghĩ phần trách nhiệm lớn lao, khiến cho
 phong tục càng ngày càng bại hoại, nhơn
 cách càng ngày càng kiêu ngoa, mang tiếng
 đời gọi bực nho-gia, chẳng hề phân thế gian
 nam tử.

Hãy xem như Trương-Lương sao mà được
 tiếng thung dung nho-gia, Đổng-Tư sao mà
 kều rằng thuần-nho, Hán-dũ sao mà kều
 rằng chơn-nho có phải là đem đạo
 thành hiền, ra mà giúp cho nhơn-quần xã-
 hội, công nghiệp biết là bao nhiêu. Còn như
 các nhà họ bèn Âu-mỹ như ông Lư-Thoa,
 Ngô-Đắc, A-phủ-nhì, Bà-ly-tư, thật là tay
 danh nho, đầy tiếng cả hoân-cáo, ai này

nghe đều kinh phục vậy mới là nho-gia chớ.
 Có đâu ở nhà lưc đực, lo kiếm tìm sự tích
 cũ cang, phỏng gặp ai mà chấp kinh văn nạo,
 ấy là người xuy mao cầu tí, sách ăn hành
 quai, đạo nhà nho không có vậy bao giờ.

Trước tôi đã nói tục ta xưng hô tưởng như
 đã có thời quen, kỳ thật chưa hề học bực
 nho-gia thế nào, hề thấy người nào học chữ Hán
 thì kêu rằng nhà nho, vậy thì tay học lại
 không hề kêu rằng nhà nho sao? Nghĩa cái chữ
 nho là chỉ vào những người có học thức, có
 tính-hành, có tri-huệ, có tư-cách, có văn-
 chương, gồm đủ mọi sự ấy, kều là người
 nho-gia, có phải một hai chỉ vào những bạn
 Ngũ-kinh, Tứ-thơ, Minh-tám, Âu-học, còn
 các vị sát-vật chuyên-môn bèn đưng Tây-học,
 lại không đưng dự vào tiếng nho-gia, như
 vậy thì sai nhiều lắm.

Chúng ta phải hiểu rằng chữ-nho là
 chữ nói chung, bất luận là cơ thời,
 kim thời, trung-học, Tây-học, hễ ai mà
 giữ cho trọn vẹn cái nhơn-cách, làm cho hết
 cái bần phạp mình, có cái tư-tướng gì giúp,
 ích cho đồng-chúng đồng-bang, ấy là gọi bực
 danh nho, bực thung-nho, còn những kẻ mà
 bô-bô vào mấy pho sách cũ, quanh náo về
 sự, đưng cang, ngậm thơ, chẳng có chút gì
 mà ích chung cho xã hội. Người đưng ấy
 kều là hư-nhò, tục-nhò, chớ không phải tay
 danh-nho cơ phách; đưng ấy chẳng là phụ
 tiếng đời chăng ru.

Một lời chốt đây, tôi xin khuyên công bạn
 nho-gia, chớ kều là sự đưng, thung, sang, hên,
 đã trời chịu tiếng với đời, hãy làm cho hết
 bần phạp mình cho có ích cho đồng-chúng
 tân tân ít nhiều, ấy là phần sự của tiang nho-
 gia trên thế. Tôi đã văn người học thức,
 song có cái lương, chẳng ngày đêm lưong
 những lo lưong, vì hồ phân bất tài vô dụng
 lại siển kiến mà hành-trung, cũng
 mong kính cáo cho hậu sanh.

Cương-Phụng

Ngũ-ngôn
 (Fable)

Khôn thì sống, dại thì chết
 Sách ngũ-ngôn nước Hy-lạp có nói
 thì-du một chuyện khôn dại như vậy:
 Một con dơi bay ban đêm, rui dưng
 vách thành mà rơi xuống, xây gặp
 một con chuột-công đưng trong đi kiếm
 ăn, thấy chú dơi nằm thối đực, bèn liếm
 gần mà nói rằng: Tao đi hồi giờ đã
 mỗi bụng, mà không gặp gì, may đưng
 gặp mày đây. cũng đủ làm cho tạo
 nỏ nê một ruột trong đêm nay, nỏ
 đứt lời thì là miệng, giờ tay quấu
 chú dơi. Chú dơi nói: Khôn đã I
 Đại-ca làm rồi, vốn xưa kia tôi cũng ở
 cùng đại-ca một làng, một xóm, đại-
 ca yếu tục cũng có tôi hân hạ, đại-
 ca đi chơi, cũng có tôi tay tung, nay

Ấy là sữa hiệu "LA PETITE FERMIÈRE"
 Đưng có ưt hết a, máy a!

THUỐC LÀ VĂN NHƯ HIỆU JOB

là một hiệu thuốc tốt nhất. Những người ghiền thuốc mà muốn giữ vệ-sanh, khỏi hư phổi, không rạo có họng, thì nên dùng thuốc hiệu này mà thôi. Vì thuốc này có các quan chuyên-môn thì đồ ở những đại-học đờng ra, đờng đờc-biện việc chẻ thuốc. Duy chỉ có thuốc hiệu này văn bằng giấy JOB thật hiệu, thì không giện thuốc nào bằng hiệu này cả.

THẬT GIẤY VĂN THUỐC LÀ-HIỆU

JOB

NƯỚC ĐƯỢC CHẾ BIẾN Ở QUỐC-ĐỊA ĐƯỢC ĐĂNG KÝ TẠI TÒA-ÁN VÀ ĐƯỢC ĐỀ-ĐỊNH ĐĂNG KÝ TẠI TÒA-ÁN

Cần ông Jean BARDOU chế ra, hiệu mẫu đứ ký tại Tòa-án Nay con trai ông ấy là ông Pierre BARDOU mới nghiệp Hiệu giấy này đứ đợc 450 cái lễ đay, 119 cái bằng vàng, 130 sao bằng Danh-dự. Ở lầ đợc đảnh Ngườ-hạng. Chủ lãnh trưng sán là: Ở Toulouse, 10 de Strasbourg, số 72-74 J.Z., Paulhac Ở Paris, Rue Beranger, số 21. Lãnh (trưng bán tại) BOY LANDRY Ở 19 đờng Bonnard, Saigon. Đờng-Dương là ông Ở 19 đờng Francis-Garrier (Đờ-hồ Hoàn-khĩn ngày gợc Đứà Hà-nộ). Bán lẻ ở các hiệu thuốc-là hoàn cầu.

Ai là chàng biết Giấy văn thuốc là JOB, là hiệu giấy tốt nhất. Giấy chấy đợc hết không có tàn, giấy thật nhỏ thơ, mà chẻ theo phép vệ-sanh rất cần mật.

Xưa nay kẻ đã hàng nghìn người làm mao giấy JOB, vì giấy JOB là giấy tốt nhất trong thế-giới, nhưng bốn-hiệu đã thừa các tòa-án, đã nghĩ xừ trọng phạt các nhà làm-mạo-rối.

VẬY HỤT THUỐC HIỆU JOB là bảo thủ ưa khỏe và lại là lành mắ thuốc ngon.

TÌ VI CỎ BÌNH

Trong cơn trời nóng cực, sức từ vi cỏ bình thì lấy làm hiểm nghèo cho mình lắm phải ép bị cho nghiêm nhứt vì trong cơn nắng cực thì hay loại-độc là vi cỏ nhiều có. Một là có hay làm cho vật thỉp mát đi, hai là tai mình nắng đùng nước đá mà uống, rớt làm cho từ vi rỏ yếu đi, ba là vì mình hay ưa ăn đồ nóng thì chua chát. Một năm trong mùa nóng hang có nhiều người chết vì bệnh kiết, như là những người có từ vi không đàng từ, thì lấy làm quan ngại cho sanh linh. Từ vi đợc đờng tốt thì phối man man sauu tirac Pites Pink mà uống, chớ khá đợc từ. Uống Pites Pink đờ uống làm từ lại rỏ lầ.

PILULES PINK

Trong các tiem thuốc có bán, có trẻ tiem thuốc của ông de MARI et LAURENS Pharmacie de Normale, Saigon.

THIỆT TẠO-MỘC CHAM và CỬN Michel NGUYEN-HIỆP-HOÀ

Tại chợ Lái-thiền, đờng Abattoir. Trại từ đờng toan chẻ-lai, trỏ, gờ đờn, các món theo kiểu kim thời. mềc chẻ-thạch, thành chẻ hay không mềc gờ lầ bốn kiều. mềc chẻ-thạch, thành chẻ hay không mềc gờ lầ, bốn trỏ, một trỏ. Bàn đứ 12 trỏ, bàn rợu, bàn Salon, bàn viết. Tủ áo, tủ rợu, tủ thờ chẻ hay chẻu văn, bàn, hẻ, mề, văn. Qui ông muốn đặt nĩa gờ kiề hay à cần tai nhẻ tốt lầ mus đờ có sẵn.

Le Directeur-Gérant: F.-H. SCHNEIDER Cochons Finestien. Saigon, le 19

Tại nhà in ông F.-H. SCHNEIDER 7, Boulevard Norodom.-SAIGON

NAM VIỆT SỬ KÝ, chữ langsa ba quyển. 1- Sơ khai nước Annam. 2- Đời nhà Ngô tới Nguyễn. 3- Đời Nguyễn tới Đại-pháp. Giá mỗi cuốn 0 33 Tiền gởi 0 04

Thứ rợu này hay là nguyên khí. Trẻ hàn nhiệt. Thêm sức cho trỏ trắng. Đờn ông và đờn bà. Làm cho thân thể ngọt lực phủ thanh. Giúp cho mau có con. Cách đờn rợu thuốc này nó làm cho trỏ nên một món thuốc nhứt hạng, tuy có đờng Quinquina làm cốt mà đầ, chớ rợu này là một món khai vi. Uống nó rất thanh tợc. Nếu thấy hiện nghiệm hơn các thứ thuốc khác.

KHÁ KÝ Muốn cho khỏi làm lạc mà thiệt sai cho các quẻ khách thì hãng Dubonnet rao cho ai nấy hiẻ rằng: Rợu hiệu Dubonnet này là rợu bở nguyên khí, có đờng, hức Quinquina làm cốt mà Hãng thay mắ cho bở hiẻ tại Nam-kỳ, và Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Cao-ban là Hãng BERTHET, CHARRIÈRE và CÔNG-TY đờng Kinh-lấp, mền hai số 68, SAIGON

Thuốc hiệu này Bao xanh, đờ to mà lại văn chẻ. Có đờn chẻu một trỏ đờng trỏ ngoài bao. Hẻ mắ thì đợc trỏ chi tiem kiều khẻ ai lực. Hẻ thuốc này là một hiệu rất bẻu, mà quẻ thấy cũng phải tránh. Hãng BERTHET, CHARRIÈRE và CÔNG-TY đờ vào số 68 và đờng Kinh lấp mền hai số 68, SAIGON

HÀNG BÁN RỢU HIỆU DENIS FRÈRES

LẬP RA TỪ NĂM 1862 NHÀ NGÀNH TẠI HAIPHONG, BORDEAUX, SAIGON, HANOI

Hàng DENIS FRÈRES trỏ savon hiệu « Bonne Mère » là thứ sa-bon tốt hơn hết các thứ khác. Còn ai ưa đờng trỏ rợu bở, thường gọi là Quinquina thì hãy mua thứ rợu sau này: Một là « Toni Kola Seerestat ». Hai là « Saint Raphaël Ducois ». Hàng này cũng có bán từ sắc tốt và chẻ Man, hiệu là từ « Dubois Oudin ». Còn ai hay hút thuốc Cigares thì mua thứ Cigares El Conde thì là sẽ ưa nó vì giá đờ rẻ mà lại mền nó ngon ngọt nừa.

Hàng này có bán từ rợu tốt xin kể sau này: Rợu chẻ trắng và chẻ đờ trong thùng và chẻ ra ve. Rợu Champagnes: Vve Clicquot-Ponsardin. Roederer. Moët et Chandon. Rợu Tisane de Champagnesupérieure: E.et S. Perrier. Rợu Tisane extra: Marquis de Bergey. Hàng này cũng có bán thuốc gỏi và thuốc văn rỏ hiệu Le Globe và giấy hút thuốc kêu là « NİL » có từ rợu kêu là: vieille Eau-de-vie Dejean, Rhum Negrita. Liqueurs và cognacs Marie Brizard, và Roger. Bière Gruber và Bière Lorraine. Rợu Madère, Malaga và Muscat de Frontignan Rivoire. Có bán mầy viết hiẻ Remington và các thứ đờ phụ tùng. Cũng có trỏ các thứ hộp quet Đờng-Dương, và ngoài Bên-thủ y, Sơn-Annam và ông quẻ Hẻnộ (Tonkin) nữa. Ai muốn bẻ giá thì viết thơ như vậy. Maison DENIS FRÈRES, SAIGON

CO MỘT MINH NHÀ NÀY CÓ QUẺN THẬT MẮT CHO NHÀ ĐỨC SÙNG VÀ MẮN XE MÁY TẠI THÀNH ST. Etienne MÀ THỜI M. F. NICHEL, CAFFORT Successeur & đờng Saigon. Có Bán SÙNG... THUỐC BẮN, XE-MẦY, ĐỒNG-BỒ và đờ NỬ-TRANG. Bẻ đờ tất lại giá rẻ. Lực-Chầu muốn mua vật chi thì xin đờ thơ như vậy. M. F. NICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Cathala. - SAIGON.

Certifie le tirage à: Quatre mille cinq cents ex. Va pour légalisation de la signature Saigon le 19 novembre 1918. Le Maire de la Ville de Saigon